

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ДАНИЕЛА АНДОНОВА

НМА „Проф. П. Владигеров“, Клавирна катедра, ИФ

за дисертационния труд на

СИМЕОН ЙОРДАНОВ ГОШЕВ

докторант към Клавирна катедра ИФ, НМА „Проф. Панчо Владигеров“

с научен ръководител проф. д-р Борислава Танева

на тема:

„Интерпретационни подходи в клавирните версии на балетното творчество от Игор Стравински“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, научна област: 8. Изкуства

От годините на обучението си до сега, Симеон Гошев последователно се доказва като музикант с активна концертна дейност с репертоар, включващ широк диапазон стилове. Носител е на награди от редица национални и международни конкурси: „Веселин Стоянов“ в София, „Виенска класика“ в Стара Загора; първи награди на Международните конкурси „Евангелия Джари“ в Кипър, „Млади виртуози“ в София; втори награди на конкурсите „Панчо Владигеров“ в Шумен, „Лист-Барток“ в София; трета награда и наградата за най-добро изпълнение на творба от Яначек на конкурса „Леош Яначек“ в Брно, Чехия, голямата награда на конкурса „Бьозендорфер“ във Виена, специалната награда „Nathalie Voyatzis“ на конкурса „От Бах до джаз“ в Атина.

Освен като солов изпълнител, Симеон Гошев се развива и като камерен музикант. В състава на квинтет „Piacere“ концертира в Стокхолм, Копенхаген, Белград, Мюнхен, Бургхаузен, Анталия. Завършва НМУ в София, бакалавърска степен в „Университета по музика и изящни изкуства“ Виена в класа на проф. Стефан Владар, магистърска степен в Университета по музика Виена при професорите Олег Майсенберг и Лилия Зилберщайн. Посещава майсторски класове и специализира при световно известни пианисти, бил е стипендиант на фондация „Йозеф Виндиш“ в Австрия.

Концертира на музикалните фестивали „Софийски музикални седмици“, „Kultur Sommer Semmering“, в концертни зали като Gesellschaft fur Musiktheater Wien, Театро „Карло Феличе“ в Геноа, Италия, Roten salon Виена, Bösendorfer Salon Виена. Паралелно с редица записи, издава CD „Българско клавирно наследство“.

От 2017 е редовен докторант в НМА „Проф. П. Владигеров“ София с научен ръководител проф. д-р Борислава Танева.

***

Интересна е идеята на докторанта да изследва музикалния език и интерпретационните подходи в клавирните транскрипции на три балета на Игор Стравински - знакови произведения за музиката и оркестрацията на XX век: „Петрушка“, „Пролетно тайнство“ и „Жар птица“. В частност, авторовата транскрипция в три части за соло пиано на „Петрушка“ е предизвикателство за соловия изпълнител с „висш пилотаж“ в пианизма.

Дисертационният труд се състои от 134 страници, 110 нотни примера, структуриран е в три глави. Библиографията включва 31 заглавия.

Заявените в увода задачи и цели, последователно и ясно са изчерпани в цялостната разработка.

Анализите на произведенията са детайлни и многопластови. Насочени са към структурата, метро-ритмичния и хармоничния език, към тембровото богатство – важни елементи, произлизащи от контекста на драматургията на балетите и на гениалната оркестрация на оригиналите.

Освен солово-интерпретационната проблематика, трудът засяга и камерно-ансамбловото музициране във версиите за клавирно дуо - две пиана и четири ръце. Например разгледаните пианистични и ансамблови решения за първата версия за четири ръце на транскрипцията на „Пролетно тайнство“ във втора глава. Изследвани са някои композиторски похвати и формообразуващи принципи на Стравински, което определено предизвиква изпълнителския интерес и дава задължителни познания, необходими за добрата интерпретация.

Акцент в труда са анализите на ладово-хармоничния език на произведенията, връзката с фолклорните мелодико-интонационни специфики като важен елемент за разбирането на музикалния език на композитора.

Подчертана е също така и необходимостта от познаването на руските национални традиции в битово-исторически аспект, за да бъдат разбрани добре програмната сюжетност (например фолклорните сцени в „Масленица“ от „Петрушка“, руските хороводи в „Пролетни хора“ от „Пролетно тайнство“), персонажите, музикалната и идейната съдържателност на пиесите.

Друг щрих в дисертацията, препоръка към интерпретатора, е познаването на оригиналната партитура. Този подход има изпълнителска и педагогическа стойност, тъй като напомня на пианиста да бъде търсена достоверността с оригиналната темброва звучност на оркестъра.

Концертният опит на Симеон Гошев, широкият обхват на неговия клавирен репертоар, ерудицията и професионализмът му позволяват многопластово и подробно да изследва интерпретационната проблематика на произведенията. Той задълбочено проучва спомени и споделени мисли на самия Стравински и на други ярки музиканти на XX век, познаващи творчеството и личността му като А. Рубинщайн, П. Булез, А. Букурещлиев.

Симеон Гошев детайлно анализира различните транскрипции на трите балета с метода на сравнението: авторови, неавторови, за соло пиано, за четири ръце и/или две пиана. Предложени са интерпретационни и технически изпълнителски подходи. В трета глава докторантът интересно съпоставя различния подбор на пиесите в циклите, пианистичните, фактурните и

звуките решения на четирите клавирни версии на „Жар птица“, направени от различни пианисти – авторката, на Гуидо Агости, Сам Рафлинг и Людмил Ангелов.

Като оркестратор с невероятен усет за багри и прекрасен пианист, Стравински сам прави трудно достижимата клавирна транскрипция на „Петрушка“ - изпълнителско предизвикателство. За да бъдат покрити такива произведения като интерпретация и пианизъм, изпълнителят освен феноменални технически възможности, трябва да познава базово музикалния език на автора. Изследването определено дава познания в тази насока.

Дисертационният труд на Симеон Гошев има приносен характер и значение в широк аспект: за пианисти солисти, за ансамблов музичиране, за педагози и музиколози.

За първи път в българското музиковедие са анализирани клавирните версии на балетите „Петрушка“, „Пролетно тайнство“ и „Жар птица“.

Изследването акцентира върху необходимостта от познаване на метроритмичния и хармоничния език, на партитурата и оркестрацията, за поднасяне на една убедителна и достоверна интерпретация.

Идеите за камерно музичиране във версиите на балета „Пролетно тайнство“, за преразпределението на технически трудности в изпълняваните партии имат практическо приложение.

При съпоставката на трите неавторски транскрипции на балета „Жар-птица“ за първи път са сравнени индивидуалните методи и подходи за пресъздаването на оркестровите звучности.

В резюме:

Поставените задачи в изследването са постигнати. Изтъкнато е базовото значение на доброто познаване на оркестрацията, на музикалния език и националните традиции. Дисертантът подробно анализира не само стила на творбите, музикалната форма и фактура, но дава и свои интерпретационни решения за много изпълнителски проблеми и за техническото овладяване на някои трудности. Подчертана е необходимостта от разгърнат звук

диапазон от страна на изпълнителите, в контекста на пресъздаването на богатите оркестрови багри.

Концертният актив на Симеон Гошев, както и изборът на темата на настоящата разработка, а именно да бъдат изследвани клавирните транскрипции на едни от най-значимите оркестрови произведения на XX век, доказват сериозността на материята и ни изправят пред един сериозен дисертационен труд.

В заключение:

Считам, че с постигнатите задачи и приноси, дисертационният труд на Симеон Гошев на тема **„Интерпретационни подходи в клавирните версии на балетното творчество от Игор Стравински“** напълно отговаря на критериите и изискванията на закона за научните степени и научните звания за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Дисертантът представя необходимите публикации, концертни изяви и записи във връзка с темата на този дисертационния труд.

Убедено предлагам на научното жури да присъди на **Симеон Йорданов Гошев** образователната и научна степен „Доктор“, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, научна област: 8. Изкуства.

София, 13.01.2021

Проф. д-р Даниела Андонова